

poročevalec

DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, 2. april 2004

Letnik XII

Št. 6

Mnenje državnega sveta ob obravnavi predloga zakona o stalnem prebivanju tujcev z državljanstvom drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji, ki so imeli na dan 23. 12. 1990 in 25. 2. 1992 v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče 2

Mnenje državnega sveta ob obravnavi problematike državljanov drugih nekdanjih republik SFRJ, ki niso zaprosili za državljanstvo republike Slovenije v skladu s prehodno določbo Zakona o državljanstvu Republike Slovenije 2

Mnenje državnega sveta ob obravnavi predloga zakona o davku od dohodkov pravnih oseb - prva obravnava 5

Mnenje državnega sveta ob obravnavi predloga zakona o zaposlovanju invalidov – prva obravnava 5

Sklepi državnega sveta ob obravnavanih vprašanih in pobudah 8

Druga alineja 1. odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije - državni svet daje državnemu zboru mnenja o vseh zadevah iz njegove pristojnosti

Mnenje državnega sveta ob obravnavi predloga zakona o stalnem prebivanju tujcev z državljanstvom drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji, ki so imeli na dan 23. 12. 1990 in 25. 2. 1992 v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče - druga obravnava EPA 1016

Državni svet Republike Slovenije je na 18. seji, dne 29. 1. 2004, na podlagi prvega odstavka 55. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92), obravnaval predlog zakona o stalnem prebivanju tujcev z državljanstvom drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji, ki so imeli na dan 23. 12. 1990 in 25. 2. 1992 v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče (ZSPTTDDD) - druga obravnava, ki ga je v zakonodajni postopek predložila Vlada Republike Slovenije in sprejel naslednje

MNENJE

k predlogu Zakona o stalnem prebivanju tujcev z državljanstvom drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji, ki so imeli na dan 23. 12. 1990 in 25. 2. 1992 v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno prebivališče (ZSPTTDDD).

Državni svet Republike Slovenije **ne podpira** predloga zakona, ker meni, da besedilo predloga zakona ne vsebuje vseh sestavin, ki se zahtevajo za zakonski predlog.

Državni svet izraža pomisleke in dileme v zvezi z vprašanji, ki se nanašajo na finančne posledice tega predloga zakona. Že uvod predloga zakona bi moral obsegati oceno finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva, navedbo o tem, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, ker se izvajanje zakona nanaša na obdobje že sprejetega proračuna in tudi druge posledice, ki jih bo zakon imel (pravice, ki se posredno pridobijo in tudi finančne posledice). Zato Državni svet meni, da bi moral predlog zakona imeti temeljito finančno analizo.

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Marjan Maučec.

Mnenje državnega sveta ob obravnavi problematike državljanov drugih nekdanjih republik SFRJ, ki niso zaprosili za državljanstvo Republike Slovenije v skladu s prehodno določbo Zakona o državljanstvu Republike Slovenije

Državni svet Republike Slovenije je na 18. seji, dne 29. 1. 2004, na podlagi 97. člena Ustave Republike Slovenije in prvega odstavka 55. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92), obravnaval problematiko državljanov drugih nekdanjih republik SFRJ, ki niso zaprosili za državljanstvo Republike Slovenije v skladu s prehodno določbo Zakona o državljanstvu Republike Slovenije in sprejel naslednje

MNENJE

Državni svet meni, da je omenjeno problematiko možno rešiti z dopolnitvijo ustavnega zakona za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije in sicer na način, da se za 13. členom dodajo naslednji členi, ki se glasijo:

13.a člen

Osebe, ki so imele na dan 25.6.1991 državljanstvo drugih republik nekdanje SFRJ in so na dan 23.12.1990 v Republiki Sloveniji imele prijavljeno stalno prebivališče ter od tega dne tudi dejansko živijo v Republiki Sloveniji in so do razglasitve tega ustavnega zakona pridobile državljanstvo Republike Slovenije, razen na podlagi 40. člena

zakona o državljanstvu Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 1/91), ali dovoljenje za stalno prebivanje tujca, pridobijo dovoljenje za pridobitev stalnega prebivanja v Republiki Sloveniji od 25.2.1992 do pridobitve državljanstva ali izdaje dovoljenja za stalno prebivanje tujca na podlagi tega ustavnega zakona. Pristojni organ izda o tem odločbo na podlagi vloge.

Osebe, ki so imele na dan 25.6.1991 državljanstvo drugih republik nekdanje SFRJ in niso pridobile državljanstva Republike Slovenije ali dovoljenja za stalno prebivanje, lahko na zahtevo pridobijo dovoljenje za stalno prebivanje od 25. 2. 1992 pod pogojem, da so na dan 23.12.1990 imele v Republiki Sloveniji stalno prebivališče in od tega dne dejansko živijo v Republiki Sloveniji in da dokažejo, da si statusa niso uredile iz objektivnih razlogov, da pa so si uredile ali poskušale urediti vsaj status osebe z začasnim prebivališčem.

Objektivni razlogi so:

- ravnanje državne uprave, ki ni v skladu z načeli zakona o upravnem postopku in etiko državnih uslužbencev, če je bila posledica takega ravnanja izdaja negativne odločbe ali molk organa;
- nezmožnost izpolnitve pogojev za pridobitev statusa po zakonu o tujcih zaradi objektivnih okoliščin, ki so preprečevale pravočasen

prenos ustrezne listine, zlasti zaradi vojne na območju drugih republik nekdanje SFRJ;

- druge okoliščine, ki jih ni mogel predvideti, jih odvrniti oziroma nanje vplivati.

Pristojni organ o primerih iz prejšnjega odstavka izda odločbo na zahtevo stranke. Ureditev iz prvega odstavka se uporabi tudi za tiste osebe, ki so že vložile vlogo za pridobitev državljanstva Republike Slovenije na podlagi zakona o državljanstvu Republike Slovenije ali dovoljenja za stalno prebivanje po zakonu o tujcih ali zakona o urejanju statusa državljanov drugih republik držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 61/99, 54/2000 – odločba US in 64/2001), pa o njihovi vlogi še ni odločeno pod pogojem, da so na dan 23.12.1990 imele v Republiki Sloveniji stalno prebivališče in od tega dne tudi dejansko živijo v Republiki Sloveniji.

13.b člen

Dovoljenje za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji se izda mladoletnemu otroku tujca, rojenemu pred ali po 23. 12. 1990, ki dejansko neprekinjeno živi v Republiki Sloveniji od rojstva dalje. Dovoljenje se izda na zahtevo enega od staršev ali skrbnika.

13.c člen

Upravičencem iz prvega odstavka 13.a člena, ki so pridobili državljanstvo Republike Slovenije na podlagi 19. člena zakona o državljanstvu ali dovoljenje za stalno prebivanje na podlagi zakona o urejanju statusa državljanov drugih republik držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji in zakona o tujcih (Ur. l. RS, št. 61/99, 9/01-ZPPreb, 87/02 in 96/02), izda pristojni upravni organ na podlagi vloge odločbo o stalnem prebivanju v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek (ugotovitveni postopek).

Upravičencem iz prvega odstavka 13.a člena, ki so pridobili državljanstvo Republike Slovenije na podlagi 12., 13. in 14. člena zakona o državljanstvu Republike Slovenije ali dovoljenje za stalno prebivanje na podlagi 17. člena zakona o tujcih (Ur. l. RS, št. 1/91 in 44/97) ali drugega odstavka 41. člena zakona o tujcih (Ur. l. RS, št. 61/99, 9/01-ZPPreb, 87/02 in 96/02), se na podlagi vloge izdajo ugotovitvene odločbe o stalnem prebivanju od 25. 2. 1992 do pridobitve statusa v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek (posebni ugotovitveni postopek).

Upravičencem iz drugega in tretjega odstavka 13.a člena izda pristojni organ na zahtevo ugotovitvene odločbe o stalnem prebivanju v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek (posebni ugotovitveni postopek).

13.č člen

Če v postopku izdaje odločbe o pridobitvi dovoljenja za stalno prebivanje ni bilo ugotovljeno dejansko življenje v Republiki Sloveniji za celotno obdobje od 25. 2. 1992 do izdaje odločbe na temelju prejšnjega člena, se izvede poseben ugotovitveni postopek o izpolnjevanju pogoja dejanskega življenja v Republiki Sloveniji.

Če izpolnjevanje pogoja dejanskega življenja v Republiki Sloveniji za obdobje iz prejšnjega člena v postopku ni ugotovljeno, se izda odločba o dejanskemu prebivanju za čas, za katerega izpolnjuje pogoje.

13.d člen

Šteje se, da je oseba iz 13. a člena dejansko živela v Republiki

Sloveniji od 25. 2. 1992 dalje, če po tem datumu ni zapustila Republike Slovenije za dlje kot za leto dni.

Če je bila oseba iz 13.a člena odsotna več kot eno leto, se šteje, da je imela v Republiki Sloveniji stalno prebivanje od 25. 2. 1992, če je bil o njeni odsotnosti obveščen pristojni organ.

Pogoj dejanskega življenja iz prejšnjega odstavka je izpolnjen tudi:

- če je tujec zapustil Republiko Slovenijo po 25.2.1992 iz resnih in utemeljenih razlogov zaradi zagotavljanja preživljanja sebe ali družinskih članov, ki nimajo oziroma niso imeli lastnih sredstev za preživljanje in je to stanje posledica neurejenega statusa prebivanja tujca;
- če je tujec zapustil Republiko Slovenijo po 25.2.1992, ker ga je poslala na delo, študij ali na zdravljenje pravna oseba iz Republike Slovenije ali če je tujec zaposlen na ladji z matično luko v Republiki Sloveniji;
- če je bil tujcu izrečen ukrep prisilne odstranitve tujca na podlagi 28. člena zakona o tujcih (Ur. l. RS, št. 1/91 in 44/97) ali 50. člena zakona o tujcih (Ur. l. RS, št. 61/99, 9/2001-ZPPreb, 87/02 in 96/02), razen če je bil ukrep prisilne odstranitve izrečen zaradi izrečene stranske kazni izгона tujca iz države ali varstvenega ukrepa odstranitve tujca iz države;
- če je bil tujcu zavrnjen vstop v Republiko Slovenijo, razen v primeru, da mu je bil vstop v Republiko Slovenijo zavrnjen zaradi izrečene stranske kazni izгона tujca iz države ali varstvenega ukrepa odstranitve tujca iz države ter zaradi razlogov iz 1., 2., 5. in 7. alinee 10. člena zakona o tujcih (Ur. l. Rs, št. 1/91 in 44/97) in iz razlogov 1., 2. in 6. alinee 9. člena zakona o tujcih (Ur. l. RS, št. 61/99, 9/2001-ZPPreb, 87/02 in 96/02).

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka tega člena pa pogoj dejanskega življenja v Republiki Sloveniji ni izpolnjen v naslednjih primerih:

- če se je tujec izselil v tujino in o tem ni obvestil pristojnega organa, pri čemer način izselitve nedvomno kaže na namen trajne zapustitve Republike Slovenije in ne gre za primer iz prve ali druge alinee iz prejšnjega odstavka;
- če se je tujec iz Republike Slovenije izselil v državo svojega državljanstva zaradi trajne združitve z družinskimi člani, ki v Republiki Sloveniji nikoli niso imeli prijavljenega stalnega prebivališča, in o tem ni obvestil pristojnega organa, ter ne gre za primer iz prve ali druge alinee prejšnjega odstavka.

V primeru, da je tujec zapustil Republiko Slovenijo po 25.2.1992 iz razlogov iz prejšnjega odstavka, pred izselitvijo pa je dejansko živel v Republiki Sloveniji, se šteje, da izpolnjuje pogoj dejanskega življenja v Republiki Sloveniji le do datuma izselitve, o čemer se mu na njegovo vlogo izda odločba.

Pristojni organ zavrne izdajo dovoljenja za stalno prebivanje osebi, če je bila:

- po 25. 2. 1992 pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje na zaporno kazen najmanj treh let;
- po 25. 2. 1992 pravnomočno obsojena na več zapornih kazni, katerih skupna dolžina presega pet let;
- po 25. 6. 1991 pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje iz petnajstega in šestnajstega poglavja Kazenskega zakona SFRJ (Ur. l. SFRJ, št. 44/76, 34/84, 74/87, 57/89, 3/90 in 39/90), uperjeno zoper Republiko Slovenijo, ne glede na to, kje je bilo to dejanje storjeno;
- po 25. 6. 1991 pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje iz triintridesetega, štiriintridesetega in petintridesetega poglavja Kazenskega zakonika Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 63/94, 70/94 in 23/99), ne glede na to, kje je bilo to dejanje storjeno;
- pravnomočno obsojena s strani tujega ali mednarodnega sodišča za kaznivo dejanje genocida, hudodelstva zoper človečnost ali

vojnega hudodelstva, pod pogojem, da osebi ni bilo sojeno v njeni odsotnosti.

Če je uveden kazenski postopek za kaznivo dejanje zaradi razlogov iz tretje ali četrte alineje prejšnjega odstavka, organ, pristojen za odločanje, s sklepom prekine postopek do pravnomočne odločitve v kazenskem postopku.

Pristojni organ zavrne izdajo dovoljenja za stalno prebivališče tudi v primeru, če je tujec kot aktivna vojaška oseba, zaposlena v JLA, ni odzvala pozivu predsedstva RS z dne 26.6.1991, ter zapustila Republiko Slovenijo zaradi umika JLA iz Republike Slovenije in se v Republiko Slovenijo ni vrnila do 26. 2. 1992 in ni o tem obvestil pristojnega organa, razen če bi s tem spravila v življenjsko nevarnost sebe ali osebne družinske člane.

13.e člen

Če tujec ali mladoletni otrok uveljavlja odškodnino zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva dne 26.2.1992 v skladu s predpisi, ki urejajo odškodninsko odgovornost države, se šteje, da predpostavke za odškodninsko odgovornost niso izpolnjene če:

- ne izpolnjuje s tem zakonom predpisane pogoje za priznanje stalnega prebivanja od 25. 2. 1992 dalje;
- če ni izkoristil vse pravne možnosti v skladu s takrat veljavnima zakonom o tujcih ter zakonom o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji;
- škoda ni posledica protipravnega ravnanja upravnega organa.

Ne glede na to, da tujec oziroma mladoletni otrok ni izkoristil vseh pravnih možnosti iz druge alineje prejšnjega odstavka, je upravičen do odškodnine, če pravnih možnosti ni mogel izkoristiti zaradi okoliščin, ki niso na njegovi strani.

Pravica zahtevati odškodnino od države zastara v zastaralnih rokih, določenih s predpisi, ki urejajo obligacijska razmerja, pri čemer uveljavitev tega zakona nima vpliva na potek teh rokov. Šteje se, da je tujec oziroma mladoletni otrok izvedel za škodni dogodek najkasneje 12. 3. 1999.

Šteje se, da tujec ni utrpel nepremoženjske škode zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva v času, ko je na podlagi veljavnih predpisov imel pravico vsaj začasnega prebivališča oziroma imel možnosti pridobitve dovoljenja vsaj za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji, pa tega ni izkoristil.

Denarna odškodnina za nepremoženjsko škodo se ne prizna.

13.f člen

Ne glede na predpise o prijavi prebivališča pristojni organ po uradni dolžnosti vpiše tujca v register stalnega prebivalstva ali v evidenco o stalno prijavljenih tujcih na podlagi zakona o tujcih (Ur. l. RS, št. 1/91 in 44/97) od 26. 2. 1992 oziroma od dne izbrisa do pridobitve dovoljenja za stalno prebivanje na podlagi naslovov, za katere je bilo v postopku pridobitve dovoljenja za stalno prebivanje na podlagi zakona o urejanju statusa državljanov drugih republik držav naslednic

nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji ali na podlagi zakona o tujcih (Ur. l. RS, št. 1/91 in 44/97) in zakona o tujcih (Ur. l. RS, št. 61/99, 9/2001-ZPPreb, 87/02 in 96/02) ali na podlagi zakona o tujcih (Ur. l. RS, št. 108/02 – prečiščeno besedilo) ugotovljeno, da je tujec na njih dejansko prebival.

Če za določeno obdobje pristojni organ stalnega prebivališča iz navedenih podatkov iz prejšnjega odstavka ne more ugotoviti, pošlje izvršitev vpisa za čas, glede katerega naslov ni znan, upravni enoti, ki izvede postopek ugotavljanja dejanskega stalnega prebivališča. Za ugotavljanje dejanskega stalnega prebivališča se smiselno uporabljajo predpisi, ki urejajo prijavo stalnega prebivališča.

13.g člen

Državni tožilec, državni pravobranilec ter društva in posamezniki, ki izkažejo svoj pravni interes, lahko zahtevajo obnovo postopka, v katerem je bilo izdano dovoljenje za stalno prebivanje po tem zakonu, dovoljenje za stalno prebivanje na podlagi zakona o urejanju statusa državljanov drugih republik držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji ali dovoljenje za stalno prebivanje na podlagi zakona o tujcih (Ur. l. RS, št. 1/91 in 44/97) in zakona o tujcih (Ur. l. RS, št. 61/99, 9/2001-ZPPreb, 87/02 in 96/02).

Poleg obnovitvenih razlogov iz zakona o upravnem postopku se lahko predlog za obnovo iz prejšnjega odstavka vložijo tudi, če upravičenci iz prejšnjega odstavka v svojih postopkih ali kako drugače izvejo, da osebe, ki so pridobile dovoljenje, za katerega se predlaga obnova postopka, ne izpolnjujejo razlogov iz zakona, na podlagi katerega je bilo dovoljenje izdano.

Ne glede na določbe zakona o upravnem postopku se lahko predlog za obnovo postopka vložijo v šestih mesecih od dneva, ko je predlagatelj izvedel za obnovitveni razlog. Absolutni rok za takšen predlog je eno leto po uveljavitvi zakona.

II.

Zakon o izvršitvi 8. točke odločbe Ustavnega sodišča RS št. U-I-246/02-28, ki ga je državni zbor sprejel 29. oktobra 2003 in ga potrdil na ponovnem odločanju dne 25. novembra 2003, se ne uveljavi.

Odlok o razpisu naknadnega zakonodajnega referenduma o zakonu o izvršitvi 8. točke odločbe Ustavnega sodišča RS št. U-I-246/02-28 (Ur. l. RS, št. 135/03) preneha veljati.

Z uveljavitvijo tega ustavnega zakona prenehajo veljati določbe zakona o urejanju statusa državljanov drugih republik držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 61/99 in 64/2001) razen v primerih, ko postopek še ni bil zaključen s pravnomočno odločbo.

Ta Ustavni zakon začne veljati z razglasitvijo.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Marjan Majučec.

Mnenje državnega sveta ob obravnavi **predloga zakona o davku od dohodkov pravnih oseb** - prva obravnava EPA 1089-III

Državni svet Republike Slovenije je na 19. seji, dne 18. 2. 2004, ob obravnavi predloga zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-1) - prva obravnava, ki ga je v zakonodajni postopek predložila Vlada Republike Slovenije, sprejel

SKLEP

da na podlagi prvega odstavka 55. člena Zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) da Državnemu zboru Republike Slovenije naslednje

MNENJE

k predlogu zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-1) - prva obravnava

Državni svet ugotavlja, da so v zvezi z davkom na dohodek pravnih oseb pomembne tri direktive EU, ki se nanašajo na delitev dobičkov med povezanimi osebami, na direktivo o preoblikovanju gospodarskih družb in direktivo o obdavčitvi obresti in licenčnin med povezanimi družbami. Te direktive so vključene v predlog zakona in naj bi zagotovile prosto gibanje kapitala in na nek način pravičnejšo ali vsaj zmernejšo obdavčitev, predvsem z vidika preprečitve akumulacije davkov. Vendar pa razen teh direktiv ni enotnega sistema v Evropski uniji glede obdavčitve dobička oziroma dohodka ter tudi ne enotnosti med državami članicami glede enotne stopnje davkov od dohodka pravnih oseb. Glede na to, da Evropska unija vključno z državami pristopnicami še naprej znižuje davčne stopnje pa Slovenija ostaja na tem področju na isti ravni in celo širi davčno osnovo ter zmanjšuje

davčne olajšave, kar ima lahko vpliv na manjšo konkurenčnost gospodarstva.

Pri predvidenih olajšavah za investicijska vlaganja in za raziskave in razvoj je potrebno opozoriti, da naj bodo postopki za ugotavljanje kaj so raziskave in kaj razvoj dovolj enostavni, da ne bi stroški ugotavljanja kaj je eno in kaj drugo bili višji, kot bodo koristi gospodarstva pri teh olajšavah.

Predlog zakona v celoti ukinja davčno oprostitev za invalidska podjetja. Ta so po veljavnem zakonu uvrščena med pravne osebe, ki davka ne plačujejo in sicer v smislu pomembne ekonomske olajšave, katere utemeljitev je v kompenzaciji višjih stroškov poslovanja zaradi usposabljanja in zaposlovanja invalidov pod posebnimi pogoji. Državni svet Republike Slovenije se zavzema za pravilno usmerjene olajšave, ki naj pospešujejo zaposlovanje invalidov, zato naj se pripravi argumentacija, če rešitev v 50. členu predloga zakona to usmeritev tudi zagotavlja.

Državni svet ponovno ugotavlja, da je tako dosedanja kot sedaj predlagana višina davčnih olajšav, tudi glede na izkušnje drugih držav, prenizka. Hkrati državni svet predlaga, da se davčne olajšave za različne namene ločijo in se posebej določi stopnja olajšav za donacije za področje kulture in znanosti, za donacije na področju športa ter za donacije v socialne in zdravstvene namene.

Državni svet meni, da je predlog zakona **primeren** za nadaljnjo obravnavo.

Mnenje državnega sveta ob obravnavi **predloga zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov** – prva obravnava EPA 1075-III

Državni svet Republike Slovenije je na 19. seji, dne 18. 2. 2004, ob obravnavi predloga zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI) - prva obravnava, ki ga je v zakonodajni postopek predložila Vlada Republike Slovenije, sprejel

SKLEP

da na podlagi prvega odstavka 55. člena Zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) da Državnemu zboru Republike Slovenije naslednje

MNENJE

k predlogu zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI) - prva obravnava

Državni svet predlog zakona podpira in predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da ga čimprej sprejme.

Vladi Republike Slovenije oziroma Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve pa predlaga, da čimprej sprejme vse potrebne podzakonske akte.

Državni svet meni, da je predlagatelj zakona zelo temeljito pripravil zakonsko besedilo, v katerega je vključil tudi številne pripombe in predloge zainteresirane strokovne javnosti, z upoštevanjem evropskih smernic s področja poklicnega usposabljanja in zaposlovanja

invalidov ter ga uskladil tudi med socialnimi partnerji na Ekonomsko-socialnem svetu. Istočasno pa predlaga, da predlagatelj zakona v zakonodajnem postopku v predlogu zakona opredeli veljavnost oziroma nadrejenost in podrejenost zakonskih predpisov, v kolikor določeno področje pokrivata dva posebna zakona.

Državni svet predlaga, da se v 20. členu precizneje definira postopek oddaje ponudb. Besedilo drugega odstavka namreč postavlja ponudnike v neenakopraven in nejasen položaj, saj le-ti po predlagani diktiji lahko v času razpisnega roka svojo ponudbo dopolnjujejo ali spreminjajo.

Nadalje državni svet predlaga, da se sestavo rehabilitacijske komisije, ki jo določa 28. člen le na splošno, precizneje opredeli tako, da bo jasno, kdo so nestalni člani komisije tako na prvi kot na drugi stopnji, glede na obravnavo konkretnih primerov z upoštevanjem vrste invalidnosti stranke v postopku.

Državni svet meni, da 29. člen ni napisan v skladu z logiko predloga zakona, ki na prvo mesto postavlja nediskriminacijo in pozitivne ukrepe za izenačevanje možnosti invalidov, sposobnost invalidov, neinvalidnost in šele nato telesne in duševne okvare ali bolezni itd.

Državni svet predlaga, da se v 32. členu v 2. točki dopolni, da invalid ni zaposljiv pod rednimi pogoji. Diktija, da ni zaposljiv ga namreč izločuje iz vseh programov socialne vključenosti in trajne nezaposljivosti.

V 42. členu, ki opredeljuje zaposlitvene centre bi morali bolj konkretno opredeliti vlogo, pristojnosti in obveznosti občin pri ustanavljanju zaposlitvenih centrov.

V 52. členu je med pogoji delovanja invalidskega podjetja navedena tudi zaposlitev najmanj enega strokovnega delavca, če usposablja ali zaposluje več kot 3 invalide, sicer pa na vsakih 20 zaposlenih invalidov enega strokovnega delavca. Državni svet meni, da bo to določilo stroškovno preveč obremenjevalo invalidska podjetja in jih postavljalo v neenakopraven položaj z ostalimi podjetji na trgu.

Državni svet predlaga, da se ponovno prouči drugi odstavek 57. člena z vidika varovanja poslovne strategije, da ne bi prihajalo do škodljivih posledic v poslovanju invalidskih podjetij.

Glede 61. člena se ob predlagani definiciji postavlja vprašanje, kakšna dolžnost oz. obveza za zaposlovanje invalidov – kvota - bo veljala za

javne zavode oz. ustanove, ki jih ustanovi država. Ne glede na 3. točko tega člena, ki določa, da bo kvoto določila Vlada Republike Slovenije na predlog Ekonomsko socialnega sveta z uredbo, bi v tem členu kazalo opredeliti tudi obveznost zaposlovanja invalidov v javnih zavodih in državnih ustanovah ter v sistemih povezanih družb.

V 1. odst. 61. člena so kot izjema navedena tuja diplomatska in konzularna predstavništva. Nujna je uskladitev z evropsko direktivo o zaposlovanju invalidov (Council directive 2000/78/EC, 27. november 2000, Equal treatment in employment and occupation), ki v 3. členu govori o izjemah za področja, kjer direktiva ne velja, kjer je torej možna oz. dovoljena negativna selekcija invalidov pri zaposlovanju.

Državni svet predlaga, da se v 107. členu tretja alineja prve točke črta ter predlaga, da ostane v veljavi 569. člen Zakona o gospodarskih družbah, ki določa ustanavljanje, registracijo, poslovanje, upravljanje in ukinitve invalidskih podjetij.

Prvi odstavek 86. člena poslovnika državnega sveta – državni svet sprejema sklepe iz svoje pristojnosti

Sklep državnega sveta o organizaciji in delu službe Državnega sveta Republike Slovenije

Na podlagi četrtega odstavka 22. člena zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS št. 56/2002) in 101. člena poslovnika državnega sveta (Uradni list RS št. 44/93 in 14/99) je Državni svet Republike Slovenije na seji dne 21. januarja 2004 sprejel

SKLEP O ORGANIZACIJI IN DELU SLUŽBE DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

I. TEMELJNI DOLOČBI

1. člen

S tem sklepom se določata organizacija in delo službe Državnega sveta Republike Slovenije (v nadaljevanju: služba državnega sveta) pri opravljanju strokovnih, administrativnih in drugih opravil in tehničnih nalog, s katerimi se zagotavljajo pogoji za delo državnega sveta, ter način uporabe posameznih določb zakona o javnih uslužbencih v službi državnega sveta.

2. člen

Za potrebe državnega sveta prevzame opravljanje določenih strokovnih, administrativnih in drugih storitev ter dobav blaga Državni zbor Republike Slovenije, o katerem predstojnika služb sprejmeta poseben dogovor.

II. ORGANIZACIJA SLUŽBE DRŽAVNEGA SVETA

1. Sekretar državnega sveta

3. člen

Delo službe državnega sveta vodi sekretar državnega sveta tako, da organizira in usklajuje delo službe pri opravljanju del in nalog za državni svet, njegova delovna telesa in državne svetnike, zagotavlja enotno delovanje službe, skrbi za razvoj organizacije in dela in opravlja druga dela in naloge v skladu z zakonom o državnem svetu, poslovníkom državnega sveta, tem sklepom in drugimi predpisi in splošnimi akti.

4. člen

Sekretar državnega sveta ima predvsem naslednja pooblastila:

- skrbi, da strokovna služba omogoča svetnikom opravljanje njihovih pooblastil
- pripravlja predlog proračuna državnega sveta za kolegij državnega sveta, ki ga dokončno sprejema državni svet
- odobrava uporabo finančnih in materialnih sredstev za delo državnega sveta in službe,
- določa višino sredstev za posamezne namene skupne porabe,

- zastopa državni svet pri sklepanju pogodb v mejah izvrševanja proračuna državnega sveta,
- odloča o izbiri izvajalcev v postopkih javnih razpisov,
- daje smernice in navodila za delo službe, s katerimi se zagotavlja njihovo enotno, usklajeno in učinkovito delo za državni svet,
- izdaja pravilnike, odredbe in druge splošne akte, za katere je pooblaščen z zakonom, podzakonskimi predpisi ali drugimi splošnimi akti,
- opravlja druge zadeve, določene z zakonom, poslovnikom državnega sveta, podzakonskimi predpisi in drugimi splošnimi akti
- razporeja delavce strokovne službe DS za opravljanje občasnih delovnih nalog.

5. člen

Sekretar državnega sveta lahko določena pooblastila iz druge, tretje, četrte in pete alineje prejšnjega člena prenese na posamezne javne uslužbenke, če ti s tem soglašajo.

Pooblastilo mora biti pisno in mora vsebovati ime in priimek pooblaščenca ter obseg in trajanje pooblastila.

2. Pomočnik sekretarja državnega sveta

6. člen

Sekretar državnega sveta ima pomočnika, ki ga izmed sekretarjev komisij državnega sveta imenuje državni svet na predlog sekretarja državnega sveta.

Pomočnik sekretarja vodi in koordinira delo na področju priprave in poteka sej državnega sveta in njegovih delovnih teles.

Pomočnik sekretarja nadomešča sekretarja državnega sveta v njegovi odsotnosti.

3. Služba državnega sveta

7. člen

Služba državnega sveta opravlja strokovna, administrativna in druga dela, ki se nanašajo na delo državnega sveta, njegovih delovnih teles, interesnih skupin in državnih svetnikov.

Služba državnega sveta pripravlja strokovna in druga gradiva ter podatke, potrebne za delo državnega sveta, njegovih delovnih teles, interesnih skupin in državnih svetnikov, daje strokovna mnenja o zadevah, ki jih v skladu s svojimi pristojnostmi obravnavajo državni svet, njegova delovna telesa, interesne skupine in državni svetniki, spremlja uresničevanje sklepov državnega sveta in njegovih delovnih teles, ter opravlja druge naloge za potrebe državnega sveta, njegovih delovnih teles, interesnih skupin in državnih svetnikov ter za potrebe službe državnega sveta.

8. člen

Delovnim telesom državnega sveta in **pri stikih državnih svetnikov**

z volilno bazo zagotavljajo strokovno in administrativno pomoč sekretarji komisij, svetovalci in referenti delovnih teles.

V primerih, ko se za opravljanje nalog iz prejšnjega odstavka oblikuje strokovna skupina, je sekretar delovnega telesa tudi vodja strokovne skupine.

9. člen

Službo državnega sveta sestavljajo sekretariat državnega sveta, pravna služba državnega sveta, pisarna predsednika državnega sveta in finančno – računovodska služba. Samostojna notranja organizacijska enota službe je notranjerevizorska služba državnega sveta.

Podrobnejša organizacija službe se določi v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji glede na naravo dela, obseg in zahtevnost dela, način opravljanja dela ter zahteve in posebnosti opravljanja dela za državni svet, **ki ga sprejme državni svet.**

III. DELOVNA RAZMERJA DELAVCEV SLUŽB

10. člen

Javni uslužbenci službe državnega sveta uresničujejo svoje pravice, obveznosti in odgovornosti iz delovnih razmerij v skladu s predpisi s področja delovnih razmerij, zakonom o javnih uslužbencih, s kolektivno pogodbo in na njihovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi ter v skladu z akti državnega sveta.

O pritožbah zoper odločitve o pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja javnega uslužbenca, zoper kršitve pravic iz delovnega razmerja in o drugih vprašanih, kadar zakon to določa, odloča pristojna komisija za pritožbe iz delovnega razmerja, ki jo skladno z zakonom o javnih uslužbencih imenuje državni svet.

Sekretar državnega sveta ima glede delovnih razmerij javnih uslužbencev v službi državnega sveta pravice in dolžnosti predstojnika v skladu z zakonom, razen če zakon, ta sklep ali drug splošni akt ne določajo drugače.

Sekretar državnega sveta **pripravi predlog** kadrovskega načrta, ki vsebuje delovna mesta in število delavcev, ki se jih v proračunskem letu, za katerega plan velja, lahko zaposli v službah državnega sveta in mora biti usklajen s predlogom proračuna, ki ga državni svet načrtuje za plače in druge izdatke zaposlenim **in ga potrdi državni svet ali njegovo delovno telo.**

Pristojnosti tretjega odstavka tega člena ni mogoče prenesti na drugo osebo ali organ.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

11. člen

Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji se mora uskladiti s tem sklepom najkasneje v roku 15 dni od uveljavitve tega sklepa.

12. člen

Z dnem, ko začne veljati ta sklep, preneha veljati sklep o organizaciji

in delu službe Državnega sveta Republike Slovenije št. 040-03/93-2/
1 z dne 7. aprila 1993 in na njegovi podlagi sprejeti akti.

13. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po sprejemu v Državnem svetu Republike Slovenije.

Sklep državnega sveta o imenovanju komisije za pritožbe iz delovnega razmerja

Na podlagi prvega odstavka 36. člena zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS št. 56/2002), drugega odstavka 101. člena poslovnika državnega sveta (Uradni list RS št. 44/93 in 14/99) in drugega odstavka sklepa o organizaciji in delu službe Državnega sveta Republike Slovenije št. 040-03/93-2/7 z dne 21. 1. 2004 je Državni svet Republike Slovenije na seji dne 21. januarja 2004 sprejel

2. člen

Državni svet Republike Slovenije je v komisijo za pritožbe imenoval naslednje delavce državnega sveta:

Lilijana Žurman - predsednica
Metka Štembal - članica
Ljubomir Podlipec - član

SKLEP O IMENOVANJU KOMISIJE ZA PRITOŽBE IZ DELOVNEGA RAZMERJA

1. člen

O pritožbah zoper odločitve o pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja javnega uslužbenca, zoper kršitve pravic iz delovnega razmerja in o drugih vprašanih, kadar zakon to določa, odloča pristojna komisija za pritožbe iz delovnega razmerja pri Državnem svetu Republike Slovenije (v nadaljevanju: komisija za pritožbe).

3. člen

Komisija za pritožbe je pri svojem delu samostojna. Svoje delo opravlja v skladu s poslovníkom o delu, ki ga sprejme sama.

4. člen

Komisija za pritožbe sprejme poslovnik najkasneje v enem mesecu od sprejema tega sklepa.

Sklep državnega sveta o izvolitvi predsednikov, podpredsednikov in članov komisij Državnega sveta Republike Slovenije

Državni svet Republike Slovenije je na 19. seji dne 18. 2. 2004, ob obravnavi dopolnitve sklepa o izvolitvi predsednikov, podpredsednikov in članov komisij Državnega sveta Republike Slovenije, na podlagi 45. člena zakona o državnem svetu (Ur. l. RS, št. 44/92) in 7., 75. ter 86. člena poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) sprejel naslednji

SKLEP

Za člana Komisije državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se izvoli državnega svetnika **Rada Krpača**. Komisija državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ima sedaj enajst članov.

Prvi odstavek 56. člena zakona o državnem svetu - državni svet in njegova delovna telesa imajo pravico zahtevati od državnih organov pojasnila in podatke v zvezi z zadevami, ki jih obravnavajo

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanja državnega svetnika Dora Hvalice glede ureditve plač zaposlenih v kulturi

Državni svet Republike Slovenije je na 17. seji, dne 21. 1. 2004, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93 in 14/99) obravnaval vprašanje državnega svetnika Dora Hvalice

glede ureditve plač zaposlenih v kulturi ter na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur. l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Dora Hvalice in predlaga Ministrstvu za kulturo in Vladi Republike Slovenije, da vprašanje preučita in nanj odgovorita.

Vprašanje državnega svetnika Dora Hvalice se glasi:

Kako in s kakšno dinamiko nameravata Ministrstvo za kulturo in Vlada Republike Slovenije uresničiti pravico zaposlenih v kulturi do povečanja plač po Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju, da bi bile primerljive s plačami zaposlenih v drugih dejavnostih javnega sektorja in kako bosta uresničila pravico do višje osnovne plače zaposlenih za določen čas po Zakonu o uveljavljanju javnega interesa za kulturo?

Obrazložitev:

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju predvideva izravnavo plačnih nesorazmerij do leta 2008, ki so trenutno v škodo zaposlenih v kulturi za več kot 15 odstotkov nižje. Zakon o uveljavljanju javnega interesa za kulturo pa že povzroča, da je večina novih zaposlitev v kulturi za določen čas, kar pa bi moralo pomeniti možnost za višje osnovne plače. Za plače zaposlenih v kulturi bo torej v prihodnjih letih potrebno bistveno več sredstev. Zakaj Ministrstvo za kulturo in Vlada Republike Slovenije v Predlogu resolucije Nacionalnega programa za kulturo do leta 2007 kljub temu načrtuje realno zmanjšanje sredstev?

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za kulturo in Vladi Republike Slovenije, da vprašanje preučita in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št.44/93 in 14/99) nanj odgovorita v roku 30 dni.

ODGOVOR VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE**na vprašanje državnega svetnika Dora Hvalice glede plač zaposlenih v kulturi**

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju v 12. členu določa, da se v Kolektivni pogodbi za javni sektor določijo orientacijska delovna mesta in nazivi, ki bodo omogočila primerjavo v plačnih skupinah in med plačnimi skupinami. Z njihovo določitvijo se bodo ugotovila morebitna nesorazmerja v posameznih delih javnega sektorja. V 50. členu Zakona o sistemu plač v javnem sektorju pa je določeno, da se uskladitev razmerij med posameznimi plačnimi podskupinami uveljavijo postopoma do leta 2008.

To bo izvedeno tako, da se bo od dneva začetka uporabe zakona do leta 2008 vsako leto polovica uskladitve plač v javnem sektorju iz naslova dogovorjene uskladitve, namenila za odpravo ugotovljenih nesorazmerij med osnovnimi plačami v javnem sektorju in za zmanjšanje razpona med najnižjo osnovno plačo v javnem sektorju, v razmerju 1:10.

V februarju 2004 so se začela pogajanja za sklenitev Kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti, v kateri bodo, razen orientacijskih delovnih mest in nazivov, določena vsa delovna mesta in nazivi in tudi tista, na katerih je možna zaposlitev za določen čas.

Navedena delovna mesta in nazivi bodo določena v sistemizaciji, na podlagi 15. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju pa bo javnim uslužbencem na teh delovnih mestih in nazivih možno s pogodbo o zaposlitvi določiti višjo osnovno plačo, kot bi jo imeli, če bi bili na istem delovnem mestu zaposleni za nedoločen čas.

Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture napotuje v svojem 48. členu, da se višine take plače določilo v Kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti. Na pobudo reprezentativnih sindikatov v kulturi so se januarja 2004 pričela uradna pogajanja o Kolektivni pogodbi in v tem okviru je predvidena tudi realizacija pravkar navedenega.

Poleg resolucije za nacionalni program za kulturo ne načrtuje realnega zmanjšanja sredstev za kulturo, pač pa računa ob sredstvih iz državnega proračuna in sredstvih iz občinskih proračunov tudi na povečevanje deleža sredstev iz drugih virov ter na čim bolj transparentno in gospodarno uporabo sredstev v korist kulturnih programov in projektov. Pri tem bo treba zagotoviti programsko učinkovito uporabo in razporeditev sredstev za delo med plače zaposlenih in druge oblike izplačil za delo.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanja državnega svetnika Jožefa Jeraja v zvezi z odzivnostjo na predvideni ukrep italijanske vlade za izločitev Trsta in Gorice iz področja, kjer se uveljavljajo ukrepi zaščitnega zakona za Slovence v Italiji

Državni svet Republike Slovenije je na 17. seji, dne 21. 1. 2004, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št.44/93 in 14/99) obravnaval **vprašanje državnega svetnika Jožefa Jeraja** v zvezi z odzivnostjo na predvideni ukrep italijanske vlade za izločitev Trsta in Gorice iz področja, kjer se uveljavljajo ukrepi zaščitnega zakona za Slovence v Italiji ter na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Jožefa Jeraja in predlaga Vladi Republike Slovenije, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Jožefa Jeraja se glasi:

Kako se bo Vlada Republike Slovenije odzvala na predvideni ukrep italijanske vlade za izločitev Trsta in Gorice iz področja, kjer se uveljavljajo ukrepi zaščitnega zakona za Slovence v Italiji? Ali se Vladi Republike Slovenije zdi primerno, da se v Novi Gorici organizira proslava ob vključitvi Slovenije v Evropsko unijo, v kolikor italijanska vlada ne bo spremenila svojega stališča?

Obrazložitev:

Slovinci v Italiji se že desetletja borijo za uveljavljanje manjšinskih pravic. Po sprejetju zaščitnega zakona v italijanskem parlamentu je

bila podana možnost za uveljavljanje konkretnih pravic, ki naj bi jih oblikovali paritetni odbori v dvojezičnih občinah. Po medijskih informacijah naj bi italijanska vlada s posebnim odlokom preprečila uveljavljanje določil zaščitnega zakona v za Slovence v Italiji največjih mestih Trstu in Gorici. Ocenjujemo, da je napovedani ukrep v nasprotju z dogovori med slovensko in italijansko vlado o vprašanju zaščite slovenske manjšine in v nasprotju z duhom konvencije in listine Sveta Evrope. Ta ukrep pa tudi meče slabo luč na slovensko pridruževanje Evropski uniji.

Ministrstvo za zunanje zadeve naj kot o enem izmed možnih ukrepov razmisli tudi o recipročnih ukrepih v slovenskih mestih Kopru in Novi Gorici.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za zunanje zadeve, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93 in 14/99) nanj odgovori.

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA ZUNANJE ZADEVE

na vprašanje državnega svetnika Jožefa Jeraja v zvezi z odzivnostjo na predvideni ukrep italijanske vlade za izločitev Trsta in Gorice iz področja, kjer se uveljavljajo ukrepi zaščitnega zakona za Slovence v Italiji

Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije se bo na predsedniški dekret, ki določa ozemlje, na katerem bodo veljala določila Zaščitnega zakona za slovensko narodno skupnost v Italiji, odzvalo, ko bo dekret podpisan oziroma objavljen v Uradnem listu Republike Italije in ko ga bosta oena predstavništvo slovenske narodne skupnosti ter še zlasti Paritetni odbor, ki je predlog dekreta tudi izdelal.

Zaenkrat tako ministrstvo kot slovenski diplomatsko-konzularni predstavništvi v Italiji razpolagajo le z neuradnimi in tiskovnimi informacijami o besedilu, kii ga je sprejela itaijanska vlada 23.1.2004. Glede na poročilo italijanske vlade bodo dekret, preden bo posredovan v podpis predsedniku republike, še dodatno pregledali in pravno-tehnično izpopolnili pristojni vladni eksperti.

Predsednik Vlade Republike Slovenije mag. Anton Rop in minister za zunanje zadeve Republike Slovenije dr. Dimitrij Rupel, sta med

nedavnimi razgovori z italijanskim premierom Silviom Berlusconiem in zunanjim ministrom Francom Frattinijem poudarila pričakovanje Republike Slovenije, da bo besedilo predsedniškega dekreta v skladu s predlogom Paritetnega odbora. Oba italijanska sogovornika sta zagotovila, da je cilj Republike Italije sprejeti dekret čimprej in v obliki, kakršno je predlagal Paritetni odbor.

Glede pobude za sprejetje recipročnih ukrepov v slovenskih mestih Koper in Nova Gorica sporočamo, da njena uveljavitev ni v pristojnosti Ministrstva za zunanje zadeve RS oziroma Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Izražamo pa določeno začudenjem nad predlogom, da se kot mesto za izvedbo protiuukrepov navaja tudi Nova Gorica, v kateri ne obstaja in ni nikoli obstajala niti najmanjša skupnost italijanskega prebivalstva, kar posledično pomeni, da na območju Nove Gorice ni prav nobenih elementov manjšinske zaščite, ki bi sploh lahko bili predmet kakršnihkoli ukrepov.

Sklep državnega sveta ob obravnavi **pobude** Komisije državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve **v zvezi s pripravo primerjalne analize pravic, ki jih Republika Slovenije zagotavlja v Sloveniji živečim manjšinam, ter pravic, ki so zagotovljene v sosednjih državah živečim slovenskim manjšinam, v pravnih predpisih in v praksi**

Državni svet Republike Slovenije je na 17. seji, dne 21. 1 2004 , v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93 in 14/99), ob obravnavi pobude **Komisije državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve** v zvezi s pripravo primerjalne analize pravic, ki jih Republika Slovenije zagotavlja v Sloveniji živečim manjšinam, ter pravic, ki so zagotovljene v sosednjih državah živečim slovenskim manjšinam, v pravnih predpisih in v praksi, sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije poziva Vlado Republike Slovenije, da Urad Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu pripravi primerjalno analizo pravic, ki jih Republika Slovenija zagotavlja v Sloveniji živečim manjšinam, ter pravic, ki so zagotovljene v sosednjih državah živečim slovenskim manjšinam, v pravnih predpisih in v praksi.

Obrazložitev:

Vstop Slovenije v Evropsko unijo naj bi pripomogel k izboljšanju

položaja Slovencev v zamejstvu. Odprava obmejnih ovir bo omogočila boljše povezanost z zamejskimi Slovenci ter Sloveniji dala možnost večjega vpliva na položaj Slovencev v sosednjih državah.

Slovenske organizacije v sosednjih državah se izredno angažirano borijo za uveljavljanje svojih pravic v okviru zakonodaje sosednjih držav in tudi dokumentov Sveta Evrope, ki se nanašajo na manjšine (Okvirna konvencija Sveta Evrope o varstvu narodnih manjšin, Evropska listina o regionalnih in manjšinskih jezikih). Sosednje države sprejetih obveznosti ne izpolnjujejo v celoti oziroma zavračajo pobude slovenskih organizacij. Tipični takšni primeri so neizpolnjevanje sklepov avstrijskega Ustavnega sodišča glede postavitve dvojezičnih krajevnih napisov, delovanja slovenskega radija, neizpolnjevanje Avstrijske državne pogodbe, neizvajanje sklepov italijanskega parlamenta glede položaja Slovencev v Italiji, neenakopraven položaj Slovencev na Madžarskem v primerjavi s položajem Madžarov v Sloveniji, borba Slovencev na Hrvaškem za enake pravice kot jih imajo nekatere druge manjšine na Hrvaškem, itd.

Naj opozorimo, da je Komisija državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve v mesecu maju 2003, Ministrstvu za

šolstvo, znanost in šport pozvala, da pripravi primerjalno analizo položaja manjšinskega šolstva v Republiki Sloveniji in Republiki Italiji, v katerem naj prikaže tudi položaj ostalih manjšin v Republiki Italiji v odnosu do slovenske narodne skupnosti v tej državi, vendar analiza še ni bila posredovana.

Državni svet ocenjuje, da bi bila izdelava primerjalne analize položaja manjšin sosednjih držav v Sloveniji s položajem slovenske manjšine v sosednjih državah koristen pripomoček v prizadevanjih Slovenije za izboljšanje položaja naših manjšin v sosednjih državah.

Analiza naj bi zajemala primerjave na zakonodajnem, političnem, gospodarskem, kulturnem, izobraževalnem, znanstvenem in drugih področjih.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Uradu Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, da pobudo preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93 in 14/99) nanjo odgovori v roku 30 dni.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanj državnega svetnika Ivana Bukovca v zvezi s problematiko vinogradništva

Državni svet Republike Slovenije je na 19. seji, dne 18. 2. 2004, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) obravnaval vprašanja **državnega svetnika Ivana Bukovca** v zvezi s problematiko vinogradništva ter na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državnega svetnika Ivana Bukovca in predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da vprašanja preuči in nanje odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Ivana Bukovca se glasijo:

1. Koliko ha vinogradov je uradno prijavljenih na upravnih enotah po Sloveniji?
2. Koliko vinogradov je glede na orto-foto posnetke v Sloveniji?
3. Kakšna je razdrobljenost vinogradov glede na parcele in glede na gospodarstva?

Obrazložitev:

Vinogradništvo in vinarstvo sta tradicionalni in zelo razširjeni kmetijski usmeritvi v Republiki Sloveniji, vendar pa so vinorodna področja premalo izkoriščena, zato se nakazuje potreba po pospešeni in intenzivnejši pridelavi grozdja in vina. Glede na to, da je v javnosti zaslediti različne podatke o številu vinogradov po popisu iz leta 1991, vzorčnem popisu iz leta 1997 in popisu iz leta 2000, prosim Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da mi na gornja vprašanja odgovori.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da vprašanja preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) nanje odgovori.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanj državnega svetnika Jurija Kavčiča v zvezi z ukinjanjem subvencij za rodovniške živali in ukinitvijo pokrivanja stroškov zdravstvenih analiz za plemenjake v konjereji

Državni svet Republike Slovenije je na 19. seji, dne 18. 2. 2004, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) obravnaval vprašanja **državnega svetnika Jurija Kavčiča** v zvezi z ukinjanjem subvencij za rodovniške živali in ukinitvijo pokrivanja stroškov zdravstvenih analiz za plemenjake v konjereji ter na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državnega svetnika Jurija Kavčiča in predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da vprašanja preuči in nanje odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Jurija Kavčiča se glasita:

1. Ali se ukinjajo subvencije za rodovniške živali in
2. ali se ukinja pokrivanje stroškov zdravstvenih analiz za plemenjake v konjereji

Obrazložitev

Ad 1) V javnosti je že dalj časa prisoten predlog Ministrstva za

kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da se ukinja subvencije za rodovniške živali, za kar se smatra, da ni primeren ukrep pri ohranjanju staleža živali v konjereji in nasploh pri ohranjanju kulturne krajine.

Prav s temi spodbudami v preteklem obdobju je v Sloveniji poraslo število plemenskih živali v konjereji, obenem pa je to pomenilo alternativo pri ohranjanju kmetijskih površin, dodaten prihodek in ponekod tudi dopolnilno dejavnost na kmetijah.

Ad 2) Pokrivanje stroškov analiz je bil pomemben del spodbude oskrbnikom plemenskih žrebcev v lasti države. Dodatno obremenjevanje oskrbnikov bo pomenilo nadaljnjo stagnacijo in upad števila plemenskih živali ter obenem pojav tako imenovanih črnih pripustov, s čimer se bo povzročala velika škoda v selekciji in sploh v strokovnem delu na tem področju.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da vprašanja preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) nanje odgovori v roku 30 dni.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanja državnega svetnika Cvetka Zupančiča glede pridobitve pravice do pavšalnega nadomestila vstopnega davka na dodano vrednost

Državni svet Republike Slovenije je na 19. seji, dne 18. 2. 2004, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) obravnaval vprašanje **državnega svetnika Cvetka Zupančiča** glede pridobitve pravice do pavšalnega nadomestila vstopnega davka na dodano vrednost ter na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Cvetka Zupančiča in predlaga Davčni upravi Republike Slovenije, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Cvetka Zupančiča se glasi:

Zakaj nekateri kmetje, ki so pridobili pravico do pavšalnega nadomestila vstopnega davka na dodano vrednost letos za obdobje od 1. 1. 2004 do 31. 12. 2004 niso dobili od davčnega urada podaljšano dovoljenje za uveljavljanje pravice do pavšalnega nadomestila vstopnega davka na dodano vrednost?

Obrazložitev:

Kmetje, kateri niso davčni zavezanci, so si pridobili dovoljenje za uveljavljanje pravice pavšalnega nadomestila vstopnega davka na dodano vrednost. To je večina kmetov v Sloveniji, kateri ob prodaji svojega pridelka ali proizvoda uveljavljajo 4% DDV. Ker letos niso nekateri še do danes dobili podaljšane dovoljenja, teh 4% ne morejo uveljaviti.

Ker ni dovoljen, tudi obračuna za lansko leto ti kmetje niso naredili. Pojavlja se težava, da so nekateri dobili dovoljenje dvakrat.

Zato sprašujem odgovorne na Davčni upravi Republike Slovenije, kako bodo ta problem reševali, do kdaj in kdo bo odgovoren za nastalo stanje?

Državni svet Republike Slovenije predlaga Davčni upravi Republike Slovenije, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) nanj odgovori v roku 30 dni.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanj državnega svetnika Jožeta Ilca glede pridobitve zaupne dokumentacije Ministrstva za zunanje zadeve, ki vsebuje odnose in urejanje odnosov med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško

Državni svet Republike Slovenije je na 19. seji, dne 18. 2. 2004, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) obravnaval vprašanja **državnega svetnika Jožeta Ilca** glede pridobitve zaupne dokumentacije Ministrstva za zunanje zadeve, ki vsebuje odnose in urejanje odnosov med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško ter na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državnega svetnika Jožeta Ilca in predlaga Ministrstvu za zunanje zadeve, da vprašanji preuči in nanju odgovori.

Vprašanji državnega svetnika Jožeta Ilca se glasita:

1. Ali je točen podatek, da je Republike Hrvaška dobila zaupno dokumentacijo Ministrstva za zunanje zadeve, ki vsebuje odnose in urejanje odnosov med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško?
2. Kakšen je nadzor nad dokumentacijo zaupnega pomena v

ministrstvu in kako je mogoče, da zaupni podatki otekajo drugam oziroma v javnost?

Obrazložitev:

Časopis "Delo" je pred dnevi objavil novico, da organi Republike Hrvaške posedujejo dokumentacijo Ministrstva za zunanje zadeve RS, ki vsebuje odnose med državama in način ravnanja Republike Slovenije pri urejevanju odprtih vprašanj s sosednjo državo. Po navedbah "Dela" je navedena dokumentacija zaupne narave.

Zaupni dokumenti so ravno takšne listine, ki zaradi svoje pomembnosti ne smejo biti dostopne nasprotniku in javnosti. Če se je ta dogodek res pripetil, kakšno je potem stanje na našem ministrstvu?

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za zunanje zadeve, da vprašanji preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) nanju odgovori v roku 30 dni.

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA ZUNANJE ZADEVE

na vprašanje državnega svetnika svetnika Jožeta Ilca glede pridobitve zaupne dokumentacije Ministrstva za zunanje zadeve, ki vsebuje odnose in urejanje odnosov med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško

V zvezi s prvim vprašanjem državnega svetnika g. Ilca domnevamo, da se nanaša na besedilo dokumenta, ki je bil 30.1.2004 objavljen v hrvaškem Globusu. Analiza, objavljena v omenjenem časopisu, je bila vzeta iz Biltena št. 1 z dne 18.4.2003, torej gre za precej zastarelo besedilo, katerega datum je bil zbrisan. V biltenih, ki jih izdaja Center MZZ za raziskave, se nahajajo analize in ocene aktualnih mednarodnih dogodkov in stališča držav oz. mednarodnih organizacij. Bilten je pravzaprav zbirka člankov o mednarodnih odnosih, ki pa ne odražajo uradnih stališč Ministrstva za zunanje zadeve. To je izrecno navedeno na začetku vsakega Biltena. Namenjen je ožjemu krogu naslovnikov, tako znotraj MZZ kot zunanjih, ki sodelujejo v procesu oblikovanja zunanje politike Republike Slovenije.

Glede omenjenega primera je minister za zunanje zadeve, dr. Dimitrij Rupel, dne 29.1.2004 v skladu s svojimi pristojnostmi imenoval interno komisijo in odredil na Centru za raziskave tematski notranji nadzor nad izvajanjem Zakona o tajnih podatkih in predpisih, izdanih na njegovi podlagi (Ur.l. RS, št. 106-5296/2002 z dne 6.12.2002). Komisija je dne 5.2.2004 izdelala poročilo in ga z dopisom ministra, dne 10.2.2004, poslala predsedniku vlade, g. mag. Antonu Ropu, dne 23.2.2004, pa tudi direktorju Generalne policijske uprave, g. Andreju Anžlju.

Ravnanje s tajnimi podatki je v Ministrstvu za zunanje zadeve urejeno v skladu z Zakonom o tajnih podatkih. Ob sumu kršitve omenjenega zakona ministrstvo sproži ustrezne postopke.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanja državnega svetnika Janeza Sušnika glede priprave predloga nacionalnega programa razvoja in vzdrževanja državnih cest

Državni svet Republike Slovenije je na 19. seji, dne 18. 2. 2004, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) obravnaval vprašanje državnega svetnika Janeza Sušnika glede priprave predloga nacionalnega programa razvoja in vzdrževanja državnih cest ter na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Janeza Sušnika in predlaga Ministrstvu za promet, da vprašanje prouči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Janeza Sušnika se glasi:

Kdaj bo Ministrstvo za promet pripravilo predlog nacionalnega programa razvoja in vzdrževanja državnih cest?

Obrazložitev::

V skladu z 84. členom zakona o javnih cestah (Ur. l. RS, št. 29/97, 18/02, 50/02 –Odl. US, 110/02-ZGO-1 in 126/03-ZDARS-A) bi moralo ministrstvo pristojno za promet, najkasneje v enem letu po uveljavitvi

tega zakona oziroma najkasneje do 7. 6. 1998 pripraviti predlog nacionalnega programa razvoja in vzdrževanja državnih cest, ki pa do danes ni sprejet. Gre za strateško pomemben in z zakonom opredeljen dokument, ki bi moral predstavljati osnovo za izgradnjo in financiranje drugih državnih cest. Ob izgradnji avtocestne infrastrukture se pozablja na druge državne ceste (glavne in regionalne), ki so z vidika hitrejšega gospodarskega in regionalnega razvoja velikega pomena za območja, ki so odmaknjena od osrednjega avtocestnega križa. Poleg tega se na nekaterih območjih (npr. Dolenjska) dogaja, da ob avtocesti ni vzporedne druge državne ceste in so zato prebivalci v neenakopravnem položaju z drugimi območji, saj se lahko vozijo samo po avtocesti, ki se jo plačuje. Zato je treba čimprej in celovito urediti problematiko slabih cestno prometnih povezav, vključno z razreševanjem vprašanja predvidenih cestnih postaj (Ivančna Gorica, Vogrsko), čeprav temu nasprotujejo tako občine kot prebivalci.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za promet, da vprašanje prouči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št.44/93, 14/99 in 2/04) nanj odgovori v roku 30 dni.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanj državne svetnice Petre Kersnič v zvezi z zakonom o zdravju

Državni svet Republike Slovenije je na 19. seji, dne 18. 2. 2004, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) obravnaval vprašanja državne svetnice Petre Kersnič v zvezi z zakonom o zdravju ter na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državne svetnice Petre Kersnič in predlaga Ministrstvu za zdravje, da vprašanja prouči in nanje odgovori.

Vprašanja državne svetnice Petre Kersnič se glasijo:

1. Kdo so ustvarjalci predloga zakona o zdravju?
2. Kdaj bo predstavljen predlog zakona o zdravju?
3. Kdaj bodo predstavljene dopolnitve Bele knjige?

Obrazložitev:

Zaradi številnih različnih informacij o gornjih vprašanjih želim zaradi enotne informacije odgovor, ki bo strokovni javnosti omogočil

pravočasno vključitev v razpravo o vsebinah tako predloga zakona, kot dopolnitev Bele knjige. Državni svet se je v oblikovanje zakonodaje že vključil s predlogom imenovanja medsektorske usklajevalne delovne skupine, vendar predlog na ministrstvu ni bil upoštevan.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za zdravje, da vprašanja preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) nanje odgovori.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanja državnega svetnika mag. Adolfa Zupana v zvezi s pripravo zakona, ki bo urejal položaj in posebne pravice romske skupnosti, ki živi v Sloveniji in kdaj namerava to storiti

Državni svet Republike Slovenije je na 19. seji, dne 18. 2. 2004, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) obravnaval vprašanje **državnega svetnika mag. Adolfa Zupana** v zvezi s pripravo zakona, ki bo urejal položaj in posebne pravice romske skupnosti, ki živi v Sloveniji in kdaj namerava to storiti ter na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika mag. Adolfa Zupana in predlaga Ministrstvu za notranje zadeve, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika mag. Adolfa Zupana se glasi:

Zakaj Ministrstvo za notranje zadeve še ni pripravilo in predložilo v obravnavo zakona, ki bo urejal položaj in posebne pravice romske skupnosti, ki živi v Sloveniji in kdaj namerava to storiti?

Obrazložitev:

V 65. členu Ustave Republike Slovenije je določeno, da položaj in posebne pravice romske skupnosti, ki živi v Sloveniji, ureja zakon, ki pa še do danes ni bil predložen v zakonodajno proceduro.

Zahtevo za sprejem tega zakona podpira tudi trinajst županov dolenjskih, belokranjskih in posavskih občin. Vprašanje in zahteva sta povezani z izjemno trenutno kompleksno situacijo med Romi in ostalim prebivalstvom v Mestni občini Novo mesto in tudi s potrebo, da se to celovito zakonsko uredi.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za notranje zadeve, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99 in 2/04) nanj odgovori.

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA KULTURO

na vprašanje državnega svetnika Dora Hvalice v zvezi s sprejetjem meril in postopkov, ki so potrebni za uporabo drugega odstavka 45. člena Zakona o uveljavljanju javnega interesa za kulturo

Na vprašanje državnega svetnika g. Dora Hvalice sporočamo naslednji odgovor:

Iz obrazložitve svetnikovega vprašanja izhaja, da se merila in postopki, ki jih omenja, nanašajo samo na premestitev zaposlenih brez njihovega soglasja. V primeru premestitve zaradi delovnih potreb so določila Zakona o javnih uslužbencih (Ur.l. RS, št. 56/02; v nadaljevanju: ZJU) dovolj jasna, da se lahko neposredno uporabljajo, zlasti glede pogojev in omejitev premestitve. Tako 149. člen ZJU določa primere, v katerih se zaposlene lahko premesti na drugo prosto delovno mesto. To je mogoče, če so podani poslovni razlogi; če je ugotovljeno, da je javni uslužbenec nesposoben za svoje delovno mesto; če predstojnik oceni, da je mogoče na ta način zagotoviti učinkovitejše oziroma smotrnejše delo organa; če se trajno spremeni obseg dela ali racionalizirajo delovne postopki in zaposleni nima več polne delovne obremenitve ter v drugih, z zakonom določenih, primerih. V 148. členu ZJU so določene omejitve, ko premestitev ni dopustna in sicer je to v času začasne nezmožnosti za delo zaradi bolezni, med nosečnostjo in med starševskim dopustom zaposlenega.

Glede na prikazano, smiselna uporaba ZJU, ki se nanaša na premestitev brez soglasja, ni sporna. Prav tako ni sporna smiselna

uporaba tistih določb, ki se nanašajo na kadrovske načrte in sistemizacijo ter na odločanje o pravicah in obveznostih, razen v primeru instančnega odločanja o pravicah in obveznostih zaposlenih v javnih zavodih, kjer do drugače ureditve ostaja pritožbeni organ še vedno svet zavoda.

V zvezi s preprečevanjem samovolje delodajalcev opozarjamo, da vsebujejo vsi akti, s katerimi se odloča o pravicah in obveznostih delavcev, pravni pouk ter jim je na ta način zagotovljeno ustrezno pravno varstvo.

Vprašanja, ki niso jasno določena ali za katera se bo izkazalo, da bodo pri njihovem izvajanju nastale težave, se bodo urejala v panožni kolektivni pogodbi.

Vprašanje državnega svetnika je bilo objavljeno v Poročevalcu državnega sveta št. 4/2004

ODGOVOR VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

na vprašanje državnega svetnika dr. Zoltana Jana v zvezi z razrešitvijo problematike presežnih delavcev v carinskih posredništvih

Državni svetnik dr. Zoltan Jan je naslovil na Vlado Republike Slovenije oziroma na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za promet in Službo Vlade Republike Slovenije za strukturno politiko in regionalni razvoj (SVRP) vprašanje o ukrepih vlade in aktivnostih ministrstev v zvezi z razreševanjem problematike presežnih delavcev v carinskih posredništvih ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo. Vprašanju je državni svetnik priložil osnutek predloga zakona o zagotavljanju pravic delavcem, ki se jim zaradi vstopa Slovenije v Evropsko unijo zmanjšajo pravice iz delovnega razmerja skupaj z najavo, da bo nadaljeval z aktivnostmi, da se predlagani zakon vsebinsko dopolni in vloži v zakonodajni postopek ter čim prej sprejme v državnem zboru.

2. Predstavitev problematike

Na osnovi opravljenih raziskav in anket je mogoče zaključiti, da bo z vstopom Slovenije v Evropsko unijo zaradi opuščanja notranje meje EU prišlo tudi do negativnih socialno-ekonomskih posledic na področju špeditorske dejavnosti. Po predvidevanjih, se bodo največji problemi pojavili na območjih ob meji z Italijo in Avstrijo. Prišlo bo do pritiska na zmanjšanje števila delovnih mest in povečanje števila brezposelnih.

Raziskava »Vstop Slovenije v Evropsko unijo in vpliv na notranjo špedicijo«, ki jo je izvedel inštitut PRINZ (oktober 2002), je pokazala, da pri nas v špeditorski dejavnosti prevladujejo manjši poslovni subjekti, v katerih je povprečno zaposlenih 10 delavcev. Ta podjetja bodo z lastnimi viri težko zagotovila uspešno prestrukturiranje. Po podatkih pridobljenih z anketiranjem s strani GZS - Združenje za promet in zveze, na pobudo in po napotkih MDDSZ (december, 2003) se bodo pojavili presežni delavci, katerih skupno število naj bi se po teh ocenah gibalo okrog 734 ali 31,7% od skupno 2312 zaposlenih. Glede na to, da so prve ocene govorile o 2000 presežnih delavcih, da gre za podatke, ki so jih posredovala podjetja sama in na osnovi podobnih izkušenj s preoblikovanjem prostocarinskih prodajal, je realno pričakovati, da se bodo ocene dejanskih presežkov še zniževale.

Glede spolne strukture gre za uravnoteženo populacijo (51% žensk).

Glede izobrazbene strukture gre pretežno za 5. stopnjo izobrazbe.

Gre pretežno za mala podjetja, do 10 zaposlenih.

Pričakovani presežki praviloma obvladujejo osnovna funkcionalna znanja (znanje uporabe računalnika, znanja komuniciranja, znanje tujih jezikov ipd.).

Glede teritorialne koncentracije presežnih delavcev (občina bivališča) je teh največ v Ljubljani (196), sledijo Maribor (114), Jesenice (65), Celje (60), Koper (57) in Nova Gorica (46).

Hitrejše prestrukturiranje podjetij otežuje zakonsko določena obveza opravljanja špeditorske dejavnosti do 1.5.2004. Špeditorska podjetja, ki imajo razvitih več dejavnosti, so s prestrukturiranjem na področje logistike že pričela. Po drugi strani pa je v »monostrukturalnih« špeditorskih podjetjih prestrukturiranje v nove dejavnosti težko, ker morajo vse do 1.5.2004 opravljati dejavnost po veljavni zakonodaji, po 1.5.2004 pa bodo potrebovali povsem nova znanja.

3. Organizacijski okvir razreševanja problematike presežnih delavcev špedicije

Po sklepu 14. seje vladnega Sveta za strukturno politiko z dne 13.11.2003, je medresorsko koordinacijo obravnavanega problema prevzela Služba vlade Republike Slovenije za strukturno politiko in regionalni razvoj, ki koordinira tudi delo Medresorske komisije vlade za odpravo ekonomskih posledic opuščanja meja z Italijo, Avstrijo in Madžarsko zaradi vstopanja Republike Slovenije v Evropsko unijo (v nadaljnjem besedilu: Medresorska komisija). Medresorska komisija se je sestala dne 19.12.2003 ter pregledala zbrano gradivo, ki so ga posredovala ministrstva in regionalne razvojne agencije. Na sestanku je bil usklajen nabor ukrepov za ublažitev prestrukturiranja dejavnosti carinskega posredništva. Glede na vsebino problematike je bil oblikovan predlog, da se pristopi k razreševanju predvsem s kombinacijo instrumentov treh politik:

- politike zaposlovanja,
- politike spodbujanja razvoja podjetništva in
- politike spodbujanja skladnega regionalnega razvoja.

4. Ukrepi, namenjeni potencialno presežnim delavcem v carinskem posredništvu

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve predvideva razreševanje problema presežnih delavcev špedicije kot sestavni del programov Aktivne politike zaposlovanja za leto 2004. Za razreševanje problematike preuzaposlovanja in zaposlovanja oseb iz ciljne skupine so v letu 2004 programi namenjeni predvsem:

- preprečevanju prehoda presežnih delavcev špedicije v odprto brezposelnost in njihovi ponovni zaposlitvi ali
- vključitvi v procese izobraževanja in usposabljanja z namenom povečanja možnosti za zaposlitev.

Preprečevanje prehoda presežnih špeditorskih delavcev v odprto brezposelnost oziroma njihovo ponovno vključevanje na trg dela je učinkovitejše ob zagotavljanju socialnega partnerstva in sodelovanju lokalnih skupnosti pri razreševanju te problematike. Ministrstvo je predstavnike špediterjev, zbornic ter lokalnih oblasti že seznanilo z vsemi ukrepi v okviru programov aktivne politike zaposlovanja.

Tabela: Pregled programov zaposlovanja in potrebnih sredstev v letu 2004 v SIT

PROGRAM	Število vključitev	Vrednost v SIT	Povprečni strošek* Vir	
POMOČ PRI NAČRTOVANJU POKLICNE POTI IN ISKANJU ZAPOSLOTITVE		700		
		10.630.000	PP-7023	
pomoč pri načrtovanju poklicne poti in iskanju zaposlitve	600	do 6.350	3.810.000	
delovni preizkus	100	68.200,00	6.820.000	
USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE ZA ZAPOSLOTEV	650	65.084.700	PP-4282	
- programi izpopolnjevanja in usposabljanja	400	do 70.000	28.000.000	
- programi izobraževanja	100	do 218.347	21.834.700	
- usposabljanje na delovnem mestu	30	do 583.333	15.250.000	
SKLADI DELA	100	333.333	33.333.300	PP-3594
PREZAPOSLOVANJE PRESEŽNIH DEL. V ODPOVEDNEM ROKU – in ohranitev delovnih mest - skupaj	300	Do 442.151,8	285.000.000	
- nadomestitev dela plače težje zaposljivi osebe- subvencija v enkratnem znesku za nedoločen čas	150	do 1.500.000	225.000.000	PP 3595
- nadomestitev dela plače težje zaposljivi osebe- subvencija v enkratnem znesku za določen čas	50	do 600.000	30.000.000	PP 3595
Nadomestitev dela stroškov za ohranitev delovnih mest z namenom prestrukturiranja	100	do 300.000	30.000.000	PP 3593
SPODBUJANJE SAMOZAPOSLOVANJA IN ZAPOSLOVANJA ZA KRAJŠI DELOVNI ČAS	60	50.100.000		
- pospeševanje zaposlovanja za krajši delovni čas	10	do 300.000	3.000.000	PP 3595
- spodbujanje samozaposlovanja	50	Do 942.000	47.100.000	PP-8674
SKUPAJ	1.690		444.148.000	
*Opomba: izpopolnjevanje, usposabljanje in izobraževanje je možno tudi pri novem delodajalcu				

SHEMA DRŽAVNIH POMOČI: Kot državna pomoč se šteje sofinanciranje prezaposlovanja presežnih delavcev v odpovednem roku in spodbujanje samozaposlovanja in zaposlovanja za krajši delovni čas – shema zaposlovanja.

Vlada Republike Slovenije je že sprejela Nacionalni akcijski program zaposlovanja za leto 2004. Na tej osnovi je minister za delo, družino in socialne zadeve dne 05. januarja 2004 predpisal Programe aktivne politike zaposlovanja za leto 2004 in v tem okviru tudi program ukrepov za pomoč carinskim posrednikom oz. špediterjem. Število vključitev v programe je večje od sedaj predvidenega števila presežnih delavcev (734) tako da bodo možne tudi ustrezne korekcije programa po 1.5.04.

Pospeševalni center za malo gospodarstvo je že aktivno vključen v program prestrukturiranja, predvsem v okviru izvajanja programa vavčerskega svetovanja, ki poteka preko podjetja INKUBATOR d.o.o., ki je sodelovalo pri naslednjih aktivnostih:

- Izvedeni dve anketi o špediterski problematiki (prva izvedena v letu 2002 za namen Pharovega projekta o prestrukturiranju mejnega prehoda Fernetiči. Takrat je bilo v anketo zajetih 25 podjetij, katera se ukvarjajo s špedicijo. Druga izvedena v aprilu 2003 za ugotavljanje presežnih delavcev, ki bodo postali višek ob vstopu Slovenije v EU. Po dosedanjih podatkih je dejavnost ukinilo že 5 podjetij).
- Sodelovanje z društvom špediterjev Sežana (več sestankov v letu 2003).
- Trenutno potekajo dogovori z Gea College PIC d.o.o. za organizacijo večerne šole, namenjeno predvsem za špediterje, da bi si lahko pridobili potrebna znanja, ki jih bodo potrebovali pri iskanju nove zaposlitve.

Ministrstvo za gospodarstvo v okviru programa razvoja grozdov podpira razvoj lokalnih omrežij. Ukrep razvoja lokalnih omrežij izvaja PCMG. V okviru ukrepa se razvoja lokalno omrežje avtoprevoznikov na Goriškem. Grozdi in s tem lokalna omrežja so odprti sistemi, ki omogočajo uresničevanje in razvoj poslovnih in zaposlitvenih

priložnosti različnim podjetjem in s tem tudi delavcem špediterskih dejavnosti. V sklopu aktivnosti lokalnega pospeševalnega centra Haloze poteka izvajanje projekta vzpostavitve poslovno ekonomske cone Zavrč-Cestica. Sestavni del projekta je tudi ustanovitev izvoznega kluba, v katerega pa se tudi vključujejo špediterska podjetja. Projekt zajema območje cca. 30ha, ki je na obeh straneh meje (Slovenija-Hrvaška) in je na mejnem prehodu Zavrč-Dubrava Križovljanska. Za naselitev v prostor je trenutno zainteresiranih 5 špediterskih slovenskih podjetij na slovenski strani in tri slovenska podjetja, ki imajo interes na hrvaški strani.

Servis skupnih služb Vlade Republike Slovenije in Služba vlade Republike Slovenije za strukturno politiko in regionalni razvoj

Ker obstaja možnost, da bi se del špediterskih in spremljajočih dejavnosti prenesel na novo schengensko mejo z Republiko Hrvaško, je bila v sklopu največjega cestnega mejnega prehoda s Hrvaško-Obrežje (BIP) zgrajena komunalna infrastruktura tudi za projekt Gospodarski terminal Obrežje, ki bo omogočal preselitev in vzpostavitev novih gospodarskih dejavnosti neposredno ob državni meji. Možnost za podobne preselitve, vendar v manjšem obsegu, pa obstaja tudi ob drugih mejnih prehodih s Hrvaško, kar je občine ob hrvaški meji postavilo pred zahteve po zagotavljanju različne komunalne infrastrukture oz. zagotavljanju komunalno opremljenih zemljišč. V ta namen je Javni sklad RS za regionalni razvoj v letu 2003 že izvedel javni razpis za sofinanciranje projektne dokumentacije za infrastrukturne projekte ob meji s Hrvaško, za leto 2004 pa so v poslovnem in finančnem načrtu Javnega sklada RS za regionalni razvoj za obmejne občine predvideni ugodni dolgoročni krediti za izgradnjo komunalne infrastrukture. Navedene aktivnosti imajo za cilj znižati ceno zemljišč in pripraviti druge potrebne pogoje za carinsko posredništvo na južni meji.

Služba Vlade Republike Slovenije za strukturno politiko in regionalni razvoj je že pripravila smernice za ustrezno prilagoditev naslednjih instrumentov, v okviru katerih bo mogoče prednostno obravnavati problematiko špediterske dejavnosti:

- Javni razpis Javnega sklada RS za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja za spodbujanje novih podjetniških investicij na razvojno omejenih območjih ob meji (skupna vrednost razpisa za leto 2004 bo 900 mio SIT ugodnih kreditov in 100 mio SIT nepovratnih sredstev).

Vlada Republike Slovenije bo predvidoma ob sprejemu finančnega in poslovnega načrta javnega sklada za leto 2004 sprejela sklep, da do tretjine teh sredstev ciljno usmeri v podporo programom prestrukturiranja majhnih in srednje velikih podjetij s področja carinskega posredništva in podjetij, ki bodo zaposlovala presežne delavce v carinskem posredništvu.

- Izvajanje pobude skupnosti INTERREG IIIA v okviru programov čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija, Slovenija-Avstrija in Slovenija-Hrvaška-Madžarska v obdobju 2004 do 2006 (v delu ekonomske in socialne kohezije ter razvoju človeških virov; predvsem ukrepi, ki podpirajo ustanavljanje novih gospodarskih družb ter novih delovnih mest, izobraževalni programi za odrasle, itd.);
- Programi odpiranja novih delovnih mest v okviru prestrukturiranja mejnih prehodov (primer izgradnje tehnološkega parka v Sežani).

Ministrstvo za promet bo v okviru svojih pristojnosti in veljavnih predpisov ter skladno z usmeritvami prometne politike storilo vse kar je mogoče, da se zagotovi možnost javnega prevoza tudi na relacijah, ki so bile v zadnjih letih ukinjene, da bo s tem zagotovljena večja mobilnost človeških virov (s področja sedanje meje RS z državami EU na področje meje z Republiko Hrvaško) v primeru, da

bodo takšni ukrepi ocenjeni kot nujni za reševanje problematike carinskih posrednikov.

Ministrstvo za gospodarstvo ni oblikovalo posebnih ukrepov potencialno presežnih delavcem v carinskem posredništvu. Ministrstvo za gospodarstvo ima namreč opredeljen Program ukrepov spodbujanja podjetništva in konkurenčnosti 2002-2006, ki so usmerjeni v:

- krepitev sposobnosti za obvladovanje tehnološkega napredka kot glavnega vira povečevanja produktivnosti dela in nacionalne konkurenčnosti v globalnem prostoru
- krepitev ključnih faktorjev konkurenčnih prednosti podjetij v pogojih globalne konkurence
- ustvarjanje stimulatívne okolja za podjetništvo in nastajanje novih podjetij

Program določa cilje in prioritete za obdobje 2002-2006, namene ter pogoje in kriterije za dodeljevanje državnih pomoči (razvojne spodbude) podjetjem. Program je zastavljen horizontalno, usmerjen je na celoten podjetniški sektor, ne glede na velikost podjetij, panogo dejavnosti, obliko registracije, lokacijo ali lastništvo in je v skladu s pravili dodeljevanja državnih pomoči.

V okviru programa MG od 2001 podpira tudi razvoj grozdov. Grozdi sestavljajo medsebojno povezana podjetja iz sorodnih in različnih dejavnosti ter nosilci znanja, druge institucije in organizacije, ki zagotavljajo kritično maso znanja, tehnologij, virov in sredstev, ki so pomembni za krepitev konkurenčnosti posameznih sodelujočih podjetij in skupine kot celote. Vse od leta 2001 MG podpira razvoj Transportno logističnega grozda v okviru katerega se povezujejo podjetja, ki delujejo na področju transportnih in logističnih storitev, vključno s špediterskimi storitvami. TLG deluje po načelu odprtega sistema v katerega se podjetja vključujejo v skladu z lastnimi interesi. Podjetja tako pridobijo možnost vključevanja v razvojne aktivnosti grozda. Razvoj grozdov v Sloveniji že kaže, da se v okviru posameznih grozdov že razvijajo nova podjetja, ki nudijo specializirane storitve za grozd. Poleg razvoja podjetij tudi taka podjetja predstavljajo potencialno nova delovna mesta oz. zaposlitev špediterskih delavcev. Podpora razvoju grozdov je predvidena tudi v okviru projektov podprtih s sredstvi ERDF.

5. Usmeritve in stališča pri razreševanju problematike v carinskem posredništvu

Študija ocena posledic vstopa Slovenije v EU za špedicijo (Prinz Inštitut, oktober 2002) je pokazala, da je za odpravo negativnih učinkov potrebna preobrazba slovenskih špediterjev v sodobna evropska logistična podjetja. Nujni ukrepi so naslednji:

- prestrukturiranje ponudbe klasičnih špediterskih storitev v sodobne logistične produkte;
- specializacija špediterjev v določenih tržnih nišah;
- kadrovska prenova v smeri logističnih znanj;
- razvoj novih logističnih kapacitet v funkciji sodobne logistike;
- prodajni nastop na evropskem logističnem trgu;
- večja usmeritev v blagovne tokove izven EU.

Citirana študija je pokazala, da morajo slovenski špediterji oblikovati ustrezne strategije in izvajati ukrepe za prilagajanje poslovanja ob vstopu na globalni logistični trg. Če želimo izkoristiti naravno ugoden logistični položaj Slovenije in njene druge logistične prednosti, je nujno okrepiti navedene procese, ki morajo potekati tako v posameznih podjetjih kot tudi v širšem okolju kot npr. preko Gospodarske zbornice Slovenije.

Potreben je razvoj in izvedba posebnega specialističnega programa usposabljanja za področje logistike, za mlade osebe, ki ostanejo v panogi, za katero je potrebna kombinacija znanj s področja

distribucije, skladiščenja, zavarovalništva, tujih jezikov, pravnih razmerij, paritet – INCOTERMS 2000, delovanja transportnih poti. Podpreti je potrebno preusposabljanje v druge poklice ter omogočiti dodatno izobraževanje in dokvalificiranje (NPK), za opravljanje novih nalog na področju logistike.

Potrebno je izkoristiti možnosti, ki jih ponuja ureditev dejavnosti INTRASTATA. Obstaja možnost poročanja podjetij preko tretjih oseb (špediterji), česar naj bi se posluževala predvsem manjša podjetja, ki sama verjetno ne bodo organizirala statistične službe. Glede na izkušnje sosednjih držav (npr. Avstrije) bi s tem vsaj nekatera špediterska podjetja lahko ohranila del trga tudi po 1.5.2004.

Država, ki je lastnica večine nepremičnin na mejnih prehodih, se še ni jasno opredelila do namembnosti in statusa objektov, ki bodo po 1. maju 2004 oziroma po uveljavitvi »schengenskih« določil ostali prazni. Že danes je potrebno spodbuditi razvoj novih programov na teh lokacijah. Glede na prenehanje izvajanja špediterske dejavnosti, bo Servis skupnih služb Vlade RS špediterjem, ki so najemniki poslovnih prostorov v lasti Republike Slovenije, omogočil začasno uporabo in najem prostorov do 30.4.2004, po tem datumu, pa bodo prostore v skladu s predpisi, na podlagi javnega razpisa, oddali najboljšemu ponudniku.

Ustanovitev posebnega sklada dela "ŠPEDITER" bi bila nesmotna glede na to, da v Sloveniji že deluje 12 regionalnih skladov dela, tudi na področjih, kjer se izvaja špediterska dejavnost; v vsakem primeru pa bi morala sredstva za sklad dela prispevati podjetja iz špedicije, ker gre za dejavnost zasebnega sektorja.

6. Stališče do pobude za sprejem zakona o zagotavljanju pravic delavcem, ki se jim zaradi vstopa Slovenije v Evropsko unijo zmanjšajo pravice iz delovnega razmerja

Uvajanje novih pravic za posebno kategorijo oseb, ki »se jim pravice iz delovnega razmerja zmanjšujejo«, ne bi doseglo zastavljenega namena. Utemeljitev in ugotovitve:

1. Obstoječa zakonodaja in predpisi s področja zaposlovanja in zavarovanja za brezposelnost predstavljajo ustrezen in zadosten okvir za reševanje problematike delavcev, ki se jim bodo zaradi vstopa Slovenije v Evropsko unijo »zmanjšale pravice iz delovnega razmerja«;
2. V navedenem pravnem okviru je Vlada Republike Slovenije sprejela program aktivne politike zaposlovanja, ki vsebuje mehanizme za razreševanje problematike presežnih delavcev in brezposelnih oseb nasploh. V okviru programa za leto 2004 je problematiki carinskih posrednikov posvečen poseben pod-program, v okviru katerega bodo območne enote Zavoda RS za zaposlovanje razpolagale s posebnimi sredstvi za prednostno reševanje problematike špediterjev. Tudi v okviru politike spodbujanja skladnega regionalnega razvoja bo Vlada Republike Slovenije zagotovila posebna sredstva (kombinacija nepovratnih sredstev in ugodnih kreditov) za srednja in majhna podjetja v obmejnem prostoru, ki prestrukturirajo dejavnost carinskega posredništva ali zaposlujejo presežno delovno silo iz te dejavnosti.
3. V pobudi navedeni delojemalci in delodajalci so že več let, vsaj od podpisa predpristopne izjave Slovenije, seznanjeni, da bo po vstopu Slovenije v EU njihovo delo postalo nepotrebno;
4. Pravice delavcev, ki se jim naj bi zagotovile z navedenim predlogom zakona, so jim že zagotovljene z obstoječo zakonodajo. S tem zakonom se samo obveznost zagotavljanja sredstev za zagotavljanje navedenih pravic prenaša iz delodajalca na državni proračun, ne glede na finančni položaj delodajalca in njegov nadaljnji obstoj. Takšna ureditev bi delovala v smeri spodbujanja delodajalcev v odpoved pogodb o zaposlitvi in v namerno ne izplačevanje plač in nadomestil plač za zadnje tri

mesece pred odpovedjo pogodbe o zaposlitvi. Na ta način bi delodajalci lahko plačilo obveznosti do delavcev prevallili na državni proračun, s tem, da delavcem ne bi bile zagotovljene dodatne pravice.

5. Pobuda za sprejetje novega zakona je »utemeljena« le z vidika občin Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba, prav ti pa sodita med občine z najnižjo brezposelnostjo in največjo ekonomsko močjo: delež brezposelnih v prebivalstvu je skoraj štirikrat manjši kot v občinah z najvišjim deležem, ustvarjena bruto dodana vrednost na prebivalca pa ju s 180 oz. 132 % uvršča na sam vrh seznama občin.
6. 5. člen predloga Zakona o zagotavljanju pravic delavcem, ki se jim zaradi vstopa Slovenije v Evropsko unijo zmanjšajo pravice iz delovnega razmerja, vsebuje elemente državnih pomoči. Sofinanciranje stroškov za prekvalifikacijo je dovoljena državna pomoč, vendar ne more biti vedno enaka 50% stroškov, potrebnih za prekvalifikacijo za drugo delo. Pravila za državne pomoči za usposabljanje namreč določajo dovoljene intenzivnosti za posebno usposabljanje v odvisnosti od velikosti podjetja ter statusa osebe, ki se usposablja. Osnovna dovoljena intenzivnost v Sloveniji je 35% upravičenih stroškov. Ta se lahko poveča za 10 odstotnih točk v majhnih in srednje velikih podjetjih ter za 10 odstotnih točk, če je usposabljanje namenjeno težje zaposljivim osebam. Upravičeni stroški za namene usposabljanja pa so:
 - stroški inštruktorja,
 - potni stroški inštruktorjev in tistih, ki se usposabljujejo,
 - ostali tekoči stroški,
 - odpis instrumentov in opreme v skladu z obsegom uporabe za namen usposabljanja,
 - stroški svetovanja v povezavi s projektom usposabljanja, stroški udeležencev usposabljanja do višine vseh upravičenih stroškov iz prejšnjih alinej.

Osnovna pravila za nadzor pomoči za primere usposabljanja so določena v Uredbi o namenih in pogojih za dodeljevanje državnih pomoči ter določitvi pristojnih ministrstev za upravljanje posameznih shem državnih pomoči (Ur.l.RS, št. 38/03).

7. Pregled zakonodajne ureditve zastopanja v carinskih zadevah

V nadaljevanju je prikazan pregled ureditve instituta zastopanja v carinskih zadevah po sedaj veljavnem carinskem zakonu (UL RS št. 1/95, 28/96, 32/99 in 59/02, v nadaljevanju CZ) in ureditev zastopanja po vstopu Slovenije v Evropsko unijo (v nadaljevanju EU). Republika Slovenija bo namreč s 1. majem 2003 začela v celoti uporabljati evropske predpise, ki urejajo delovanje carinske unije. Predpisi s področja carinske unije so neposredno uporabljivi, njihovo prenašanje v nacionalno zakonodajo ni potrebno, saj bomo direktno uporabljali zakonodajo, ki je objavljena v evropskem uradnem listu. Zaradi tega bodo z dnem članstva RS v EU prenehali veljati vsi slovenski predpisi, ki sedaj urejajo carinski sistem.

a) ureditev sedanjem carinskem sistemu

Zastopanje v carinskih zadevah je urejeno v členih 4a. do 4e. CZ. V 4a. členu je urejena pravica do zastopanja, kjer je omogočeno, da določena oseba lahko pooblasti drugo osebo, da opravi posamezne formalnosti za njen račun. Zastopanje je lahko posredno (v svojem imenu za tuj račun) ali neposredno (v tujem imenu za tuj račun). Ne glede na obliko zastopanja se mora pooblaščenec v vsakem primeru izkazati s pisnim pooblastilom, iz katerega je jasno razvidno za katero obliko zastopanja gre, v primeru, da ne more dokazati, da nastopa v imenu ali za račun druge osebe, se šteje da nastopa v svojem imenu in za svoj račun (varovalna določba). Pogoji, ki jih mora izpolnjevati pooblaščenec so taksativno določeni v 4b. členu (sedež ali stalno prebivališče na carinskem območju, registracija in ustrezna strokovna

izobrazba). Program posebnega strokovnega izpita določi vlada, za izvajanje pa skrbi Generalni carinski urad, kateri pa lahko pooblasti ustrezno usposobljeno strokovno organizacijo. Na podlagi tega člena je bila izdana uredba o pogojih za opravljanje poslov zastopanja. Ob drugi reviziji CZ so bila zaradi uskladitve z zakonom o varstvu osebnih podatkov v zakon vnesena tudi pooblastila za vodenje evidenc, ki se nanašajo na posle zastopanja. Določeno je bilo katere evidence se vzpostavijo in vodijo, vrste podatkov, ki jih evidence vsebujejo, način zbiranja podatkov, čas shranjevanja podatkov ter namen uporabe tako zbranih podatkov.

b) ureditev v novem carinskem sistemu po 1. maju 2004

V Uredbi Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o uvedbi carinskega zakonika Skupnosti (UL L št. 302, 19.10.1992, str. 1, z vsemi spremembami, v nadaljevanju: carinski zakonik), je v 5. členu vsebinsko enako besedilo kot v členu 4a. CZ, kjer je enako določeno, da lahko vsakdo imenuje posrednega ali neposrednega zastopnika, ki zanj izvršuje določena opravila pred carinskimi organi. Ta člen pomeni nekakšen najmanjši skupni imenovalec, katerega morajo upoštevati vse države članice, podrobnejše določbe za izvajanje zastopanja (morebitne omejitve) pa določijo v svojih nacionalnih zakonodajah. Na podlagi te določbe smo v predlogu zakona o izvajanju carinskih predpisov Evropske skupnosti - prva obravnava (EVA 2001-1611-0008), katerega besedilo je določila Vlada na seji dne 27. novembra 2003, v členih od 6 – 8 so določili podrobnejše določbe za opravljanje poslov zastopanja. V 6. členu zakona so glede na 5. člen zakonika določeni nacionalni pogoji, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi opravljati posle zastopanja pred carinskimi organi. Pogoji

so predpisani le za osebe, ki opravljajo posle zastopanja v okviru svoje dejavnosti (npr. špediter). Pogoji so določeni taksativno in kumulativno. Prvi pogoj je splošen, za izpolnjevanje drugega pogoja je potrebno dokazilo o najmanj srednji strokovni izobrazbi in opravljenem posebnem strokovnem izpitu. Pomen izpolnjevanja tega pogoja je predvsem v zagotavljanju ustrezne strokovnosti oseb, katerih dejavnost je posredovanje v carinskih zadevah. Dano je tudi pooblastilo vladi, da s podzakonskim aktom določi program posebnega strokovnega izpita. Glede na to, da so posebnosti glede zastopanja, ki jih narekuje carinska zakonodaja omejene le na postopke, v katerih se odloča o odobritvi zahtevane carinsko dovoljene rabe ali uporabe blaga, se v vseh ostalih primerih carinskega upravnega postopka, za določitev pooblaščenca neposredno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek. V 7. členu je določena vsebina obračuna, na katerem je potrebno zaradi varovanja zastopane, kateri načeloma ne pozna carinskih predpisov ter zaradi preglednosti, posamezne sestavine obračuna navajati ločeno. 8. člen navaja različne možnosti odvzema dovoljenja za zastopanje. Zastopnik mora svojo dejavnost opravljati v skladu z načeli dobrega gospodarja, v primerih da to ni tako, se mu, po predhodnem pisnem opominu, dovoljenje odvzame. Kadar pa gre za primere, ko je bil zastopnik obsojen za kazniva dejanja iz določenih poglavij kazenskega zakonika Republike Slovenije, pa se mu dovoljenje nemudoma odvzame. Po odvzemu dovoljenja ni mogoče v roku petih let pridobiti novega dovoljenja za zastopanje. V prehodnih in končnih določbah je določeno, da začasna dovoljenja oziroma licence za opravljanje poslov zastopanja, ki so bili izdani pred 1. majem 2004, postanejo po tem datumu dokončni.

Tabela: primerjava sedanje ureditve zastopanja v carinskih zadevah z ureditvijo po 1.5.2004

carinski zakon (po členih)	predlog zakona o določbah za izvajanje carinskih predpisov skupnosti (po členih)	razlike, spremembe
4a	5 carinski zakonik	vsebinsko enaka člena
4b	6	v novem besedilu je črtana druga točka prvega odstavka (registracija); v četrtem odstavku novega zakona je izrecno določeno, da dovoljenja izdaja Generalni carinski urad
4c	Zakon o carinski službi- ZCS	te določbe bodo zaradi enotne ureditve vseh pooblastil vnesene v besedilo novega zakona o carinski službi
4d	ZCS	te določbe bodo zaradi enotne ureditve vseh pooblastil vnesene v besedilo novega zakona o carinski službi
4e	ZCS	te določbe bodo zaradi enotne ureditve vseh pooblastil vnesene v besedilo novega zakona o carinski službi
4f	ZCS	te določbe bodo zaradi enotne ureditve vseh pooblastil vnesene v besedilo novega zakona o carinski službi
/	7	obračun storitev
/	8	odvzem dovoljenja (malomarno ravnanje, predhodni opomin, izdaja novega dovoljenja)

V Sloveniji smo izkoristili vse možnosti zakonodajne ureditve zadevnega področja, ki se nanašajo na carinski sistem.

Vprašanje dr. Zoltana Jana je bilo objavljeno v Poročevalcu državnega sveta št. 5/2004

